

langt ringere Betydning end om, da det er fremkommet fra Ministeren selv og Udvalgets Fleertal kun har paataget sig at være Mægler imellem dette Tilbud og Thinget, Udvalget har stillet sig saaledes for at formaae Thinget til at holde Ministeren bunden ved det, han har bundet sig til, men han maa da ogsaa være fuldkommen berettiget til i det Dilemma, vi sætte en Tøddel til hans Forslag, at ansee sig for fuldkommen fri; og dersom vi vedtage Loven, forandret paa den ene eller anden Maade mod hans Villie, og den gaaer igjennem ogsaa i det andet Thing, og han tilraader Kongen at nægte den sin Sanction, saa kunne vi ikke klage over ham; thi han har ikke brudt det indgaaede Ord. Dette er Betydningen af Overenskomsten.

Jeg kommer nu til et andet Udtryk, som meget ofte er omtalt her, og som forsaavidt har en større Betydning end det foregaaende, som det er fremkommet i et Endringsforslag, nemlig det, som gaaer ud paa, at der efter Ordene i Stykket h.: „særlig Ministers Bestyrelse“ skal tilføies Ordene: „og Ansvar.“ Saalænge denne Tilføining stod uomtvistet, kunde den i visse Maader være ligegyldig, og jeg havde troet, den kunde være det, men efterat den er bleven omtvistet, vilde jeg ønske, at den ikke kom til Afstemning, og især, at den ikke blev antagen; det er til Skade, at den antages, og det er til Skade, skøndt i mindre Grad, at den gjøres til Gjenstand for Afstemning. Jeg skal tage mig den Frihed at bemærke, hvorledes det forekommer mig, at Betragtningen af denne Sag maa være. Hvad er det, som det gjælder om ved denne Lov? Det er at faae det gjort klart, at der til Bestyrelsen af Kongerigets særlige finantstille Anliggender, som er henlagt til Indenrigsministeren, er knyttet det sædvanlige Ansvar, og at dette Ansvar ogsaa overføres paa de Gjenstande af Kassevæsenet, som faae meer eller mindre under hans umiddelbare Indflydelse. Men hvorledes komme vi da i dette Tilfælde til at finde dette Ansvar? Det skeer igjennem en Lov, der ikke fremtræder som et Paalæg til Ministeren, men som en Bemyndigelse for ham. Vi bemyndige ham til i den Virk-

ningskphære, der naturligen hører til hans Stilling, at gjøre visse Indrømmelser, men vi sige: Disse Indrømmelser gjøres under Dit Ansvar; der træder det constitutionelle Ansvar heelt frem. Dette er bestemt i den første Deel af Forslaget, der lyder saaledes: „Regjeringen“ — det er naturligviis den særlige Minister, som Kongen dertil bemyndiger eller ansætter — „bemyndiges til, under Ansvar af vedkommende særlige Minister“ — altsaa, alt det, Regjeringen bemyndiges til ved denne Lov, det ligger under Ansvaret af den særlige Minister — „for Finantsaarene 1856—1860, at træffe en saadan Ordning med Hensyn til Kongerigets særlige Andeel af Totalkassebeholdningen, hvorved det iagttages...“ — altsaa Alt, hvad der iagttages i dette Tidrum, som her er omtalt, under denne Lovs Bestemmelse, det er under Ministerens Ansvar, ja, jeg vil gaae meget videre, jeg vil sige, at om her ikke stod Andet end: „Regjeringen bemyndiges til af vedkommende“ o. s. v., saa var Ministeren implicite ansvarlig derfor, thi han kan ikke bemyndiges til Noget ved en Lov, som er givet af Kongen og Rigsdagen i Forening, uden at Ansvaret følger med; det kan ikke være skilt derfra; men det er udtrykkelig fremsat netop for at møde de Tvivl, der med Hensyn til dette Spørgsmaal have været reiste om, hvor Ansvarligheden laa. Man kunde sige, det er formeget, at det staar i Loven, men man kan ikke sige, det er ikke nok. Nu maa vi vel lægge Mærke til, hvor Forskellen ligger imellem Ordene: „Ansvar og Bestyrelse“. Ansvar kan paalægges en Mand, uden at den umiddelbare Bestyrelse er tilfede hos ham; men den umiddelbare Bestyrelse kan, seet fra den constitutionelle Stats Side, ikke være noget Sted, uden at Ansvaret tillige er der. Naar en Minister — thi det er Ministeren, det gjælder om; vi have ikke her med underordnede Regnskabsførere at gjøre, men med ansvarlige Ministre — har en hvilkensomhelst Green af Statsforvaltningen lagt hen under sin constitutionelle Bestyrelse, saa er Ansvarligheden derved lagt hen til ham, og naar vi yderligere end allerede skeet er troe at burde udtale dette i Loven, saa svække vi Grundideen i den hele constitutionelle Ansvarlighed.